

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

II. De numero Consistorialium, & potestate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

aratrum redit, iidem omnes qui ante. At si quis unquam vidit, audivit aut legit, in Ecclesia Dei cum qui ante meredem animas iudicavit, post meredem in eadem turdisse? Multis illud disputatur, utrum melius sit, Judicem malum esse aut ignorantem. Plerique a meo consentiunt, ignorantiam in hoc munere periculosiorem esse quam malitiam. Illa enim velut continua quædam febris est, hic vero morbus sua habet intervalla. Potest etiam malus bene facere ac iudicare: sed ignorans atque imperitus semper cæcus, semper iniustus, semper malus est. Quid ergo boni à Consistoriali illa ignorantia expectare quis posset? nisi forte eo ipso momento quo Consistorium ingrediuntur, quodam cœlitus dala pfa affantur sapientia, eodem modo quo Lemnius febricitantes quosdam se vidisse scribit, qui durante paroxylmo, diserti admodum & eloquentes fuerunt; pristinæ vero sanitati restituti, a pristinam redierint brutalitatem.

II. In Calvinianis istis Consistorijs ad minimum septem iudices sedent, ad tribunalium nostrorum exemplum. Existimabant enim ut de vita, ita de anima quoque hominis non minus quam à septem iudicibus sententiam esse ferendam. Fortasse etiam antiquam illam legem cuius apud Quintilianum fit mentio, imitari voluerunt, his verbis conceptam: *de vi septem iudicent. Quod maior pars staturit reus patitur*. Cuius etiam Agellius meminit, inquit: *De reo septem iudices cognoscant: eaque sententia sit rata quam plures ex eo numero dixerint*. Sic ergo unus catholicus, unus mercator, unus proxenera, unus sartor, unus furor, unus hortulanus, unus faber ferrarius, simulque septem numero, de rebus Ecclesiasticis decernendi animasque ad Oream demittendi habebunt potestatem. Hic enim excommunicantur fratres, & cœteribus ac Sacramentis a cœtur, Ministro sententiam excommunicationis è suggestu pronunciant. Quod si leges civiles non permittunt, ut de stullicidio, de via, de sepe, aut quacumque alia re controversa sententiã quicquam pronunciet, quam qui in eo studio bene versatus, & ad hoc munus aptus iudicatus fuerit: quanto minus ad animarum hoc seu conscientiarum iudicium homines imperiti assumendi sunt, qui tanto sunt imperitiores quanto minus suam ipsi imperitiam atque ignorantiam agnoscunt.

III. Sed & hoc primitivæ Ecclesiæ consuetudini plane repugnat, quod officia ista apud Calvinistas non sunt perpetua, sed personæ vel singulis

annis, vel altero quoque anno mutentur. Eadem nihilominus magna ambitione expetuntur: adeo ut nobilis quidam præfate Bullionio Duce, Franciæ Marefcallo, qui eam religionem amplectitur ac magno studio propugnat, dicere non dubitarit. *Si Officia ista Consistorialia vanè proponantur, non minorem inde in hoc regno quam ex Casualibus, ut vocant, pecuniam confici posse*. Qui his funguntur passim, ac præsertim Montalbani, & Bergeraci, sedes suas iuxta ipsam Ministri habent cathedram, tamquam conscientiarum iudices ac magistratus: ex quo non minus quam Consules olim ac Dictatores apud Romanos omnib⁹ sunt formidabiles. Jactant enim, sui quoque muneris esse Ministrorum auctoritatem in æquilibrio continere, ac potestatem moderari. Apud Geneveses certe in ijs quæ ad ecclesiæ pertinent inspectionem, communem habent cum Ministri curam. Sic quos veritate retinere non poterant, dignitatibus istis suis partibus obnoxios reddunt. Tam insperata vero dignitas, quæ ex sutrina ad conscientiarum tribunal nullo suo merito, nulla probitatis aut doctrinæ commendatione extolluntur homines tribolares ita inflat atque insolentes reddidit, ut ne gravissimis quidem viris cedere sustineant.

IV. Consistorio, quod vel in templo, vel in Ministri ædibus celebratur, Minister præsidet. Quod si plures eiusdem ecclesiæ sint Ministri, Præsidis munere fungitur is cuius partes sunt ea septimana concionari, idemque suffragia colligit, & decreta pronunciat: sic ut in munere hoc nec ætatis, nec ad hoc necessarium virtutum & qualitatium ulla habeatur ratio. Semel vero aut bis singulis septimanis Consistorium habetur, in quo Seniorum querelæ & accusationes contra quoscumque in medium proferuntur. Etiam si enim sæpe ingentes trabes in suis ipsorum gestent oculis, tamen eis aliorum ingredi ædes & minutissima quæque rimari, permistum est. Hi expiscantur quomodo parentes liberos suos, mariti uxores, domini familiam universam tractent, qualem vitam singuli agant, quomodo rem familiarem administrent; adeo ut etiam thori conjugalis secreta eos latere non possint. Iidem hinc inde per civitatem obambulantes, aures semper arrectas habent; ac vel fristilli iactum, vel musicorum instrumentorum sonum, vel cantum, vel cachinnum in Reformatorum ædibus perceptum, statim in iudicium vocant. Cæteros quosdam novisse se inquit, qui ob hanc solem im-